

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

2 בפברואר 2010

במסגרת המענה לדו"ח גולדסטון, המגדיר את ירי הרקטות כ"פשע מלחמה", מעלה המערכת המשפטית של חמאס טיעונים המעניקים לגיטימציה לירי הרקטות לעבר ישראל והשוללים את הלגיטימיות של מדינת ישראל

העמוד הראשון של ראיון, שהעניק ציאא אלדין אלמדהון, העומד בראש ועדת התייעוד של חמאס, לאתר גודדי עז אלדין אלקסאם, בו נתן מענה לדו"ח גולדסטון (27 בינואר 2009).

כללי

1. **מחמד פרג' אלעיל, שר המשפטים בממשל חמאס** ברצועת עזה, הודיע לאחרונה כי "בקרוב מאוד" תוגש התשובה על דו"ח גולדסטון, **הכוללת 52 עמודים** ובהם ממצאי "וועדת מומחים", שהוקמה ע"י ממשל חמאס לשם כך. בו בזמן, הגישה הרשות הפלסטינית את תגובתה הראשונית לדו"ח גולדסטון באמצעות **ריאצ' מנצור**, נציגה באו"מ.

2. **ציאא אלדין אלמדהון**, שופט בממשל חמאס העומד בראש ועדת התייעוד של חמאס, (אלתות'יק), הציג לפני מספר ימים את עיקרי קו הטיעונים של חמאס. להלן הטיעונים המרכזיים (פרוט ראו נספח):

א. **חמאס הפנתה את אש הרקטות שלה לעבר מטרות צבאיות של "הכיבוש", ולא לאיזורי אוכלוסיה.** רקטות ה"התנגדות" אינן מדויקות, ועל אף "המאמץ לא לפגוע באזרחים" הן עלולות להחטיא את המטרות במעט. מיעוט האזרחים שנהרגו מירי הרקטות מוכיח, שאזרחים לא היוו את המטרה.

ב. **רוב האיזורים שבהם נחתו הרקטות הינם ממילא כלל לא חלק ממדינות ישראל, ו"מדינת האויב" (קרי, ישראל) היא שביצעה פשע בכך שהעבירה אזרחים לאיזורי לחימה ויישבה אותם באדמות שלא להם.**

ג. **דו"ח גולדסטון הרשיע את "הכיבוש הציוני", וזיכה את "ההתנגדות" מהטענות לפיהן עשתה שימוש באזרחים כמגן אנושי.** הטענות בדו"ח לפיהן "ההתנגדות" ביצעה פשעי מלחמה בכך שכיוונה נשקה כנגד אזרחים הינן חסרות בסיס. הן תופרכנה מול עקרונות החוק הבינלאומי המעניקים לעמים כבושים זכות לגיטימית להתנגדות לאויב כובש.

3. מדובר בטיעונים מופרכים. **הרקטות נורו ברובן המכריע, במובהק, לעבר מטרות שטח גדולות, כדוגמת ערים וישובים, לשם הרג זריעת פחד ודמורליזציה בקרב התושבים, וללא אבחנה בין יעדים צבאיים ויעדים אזרחיים.** אפילו דו"ח גולדסטון הכיר בכך, שהירי בוצע ללא אבחנה וכוון כלפי אזרחים, לשם זריעת פחד ושיבוש חייהם.

4. **להלן כמה מאפיינים בולטים של ירי הרקטות במהלך "עופרת יצוקה":**

א. במהלך המבצע נורו לעבר ישראל כ-650 רקטות מהם נפלו בשטחה כ-570 רקטות. כמו כן נורו לשטחה 205 פצצות מרגמה. בין הרקטות שנורו היו 132 רקטות 122 מ"מ משופרות, לטווח של 40 ק"מ, שהכניסו קרוב למיליון אזרחים ישראלים למעגל הירי (ובתוכן מרכזים עירוניים גדולים כמו באר שבע, אשדוד, קריית גת, גדרה).

ב. **הרקטות שוגרו לישראל לעבר ריכוזי אוכלוסיה בכוונה תחילה כדי לפגוע במספר גדול ככל האפשר של אזרחים.** כך למשל, היה בידי ישראל מידע מודיעיני על תכנון לבצע ירי לעבר בתי ספר בעיר אשדוד על מנת למנוע פתיחתם, למרות שהרקטות אינן נשק מדויק וקשה לכוונם לעבר בתי ספר דווקא. בכיר חמאס מחמוד אלזהאר, בנאום שנשא במבצע "עופרת יצוקה", שיבח את גדודי עז אלדין אלקסאם וציין כי בעקבות התקיפה הקרקעית של צה"ל יש לחמאס לגיטימציה לפגוע בבתי חולים,

אמבולנסים ובתי כנסת ולהרוג נשים וגברים כאחד (ערוץ אלאקצא, 5 בינואר 2009). דוברים נוספים של חמאס וכלי תקשורת שלה (ושל שאר ארגני הטרור) שבו והתבטאו בעבר כי הירי מכוון לעבר ישובים ישראליים.

ג. דו"ח גולדסטון אכן ציין את כמות האבידות הקטנה יחסית (שלושה אזרחים וחייל), שהיו לישראל כתוצאה מירי הרקטות ופצצות המרגמה לשטחה. **המיעוט היחסי של ההרוגים והעדר מקרים של פגיעות המוניות בקרב תלמידים, נובע משורה של סיבות: המגבלות הטכניות של הרקטות, קשיי השיגור של המחבלים ומאמצעי התרעה, שאפשרו לאוכלוסיה האזרחית בישראל לתפוס מחסה מבעוד מועד. זאת ועוד, בעוד שחמאס השתמשה באזרחים כ"מגן אנושי", והגדילה בכך את כמות הנפגעים בקרבם. מיעוט האבידות בקרב האזרחים בישראל הנו גם פועל יוצא מהערכות טובה של העורף הישראלי (למשל באזור הדרום לא התקיימו לימודים, בוטלו אירועים המוניים והתושבים נדרשו להישאר בבתיהם). לולא הערכות זאת אין ספק, שמספר הנפגעים היה גדול בהרבה בהתחשב ברקטות שפגעו או שנפלו בסמוך לבתי ספר, גני ילדים, בתי מגורים ומוסדות ציבור בשדרות, באר שבע, אשדוד ואשקלון.**

חיילי פיקוד העורף בזירת נפילת הרקטה סמוך לגן הילדים באשדוד (באדיבות NRG צילום: אדי ישראל, 11 בינואר 2009)

הרס שנגרם לגן הילדים באשדוד כתוצאה מנפילת רקטה (באדיבות דוברות זק"א, 6 בינואר 2009, צילום: יוסי לנדאו)

כדוריות מתכת שפוזרו מרקטת גראד, שפגעה בבית ספר בבאר שבע (ירון ברנר, ynet, 31 בדצמבר 2008)

ד. חמאס התפארה במהלך מבצע "עופרת יצוקה" ביכולתה להרחיב את טווח הרקטות עד לתל אביב. ערוץ אלאקצא פרסם מעברון, שבו מוצגים שמותיהם של ישובים ישראליים, שספגו פגיעות רקטות, עם רמיזה שהיעד הבא של משגרי הרקטות

הוא **תל אביב**. שמה של תל אביב מופיע לצד כוונת גדולה ובתחתית המרקע נכתב: "כל האפשרויות פתוחות בפנינו" (ערוץ אלאקצא, 10 בינואר). סרטון זה משקף את חתירתה של חמאס, בסיוע איראן, להשיג רקטות, שתכנסנה ערים ישראליות נוספות לטווח ירי הרקטות ובמרכזן תל אביב.

תמונה מתוך מעברון, ששודר בעת מבצע "עופרת יצוקה" בו מאיימת חמאס לפגוע גם בתל אביב (ערוץ אלאקצא, 10 בינואר 2009)

5. ראש וועדת התיעוד של חמאס שב **וטוען כי דו"ח גולדסטון ניקה את חמאס מהאשמת השימוש באזרחים כב"מגן אנושי**". זוהי אכן אחת מנקודות התורפה המרכזיות בדו"ח גולדסטון, **המנוצלת היטב ע"י תעמולת חמאס**. מידע רב ואיכותי, שבדי ישראל, מוכיח כי **חמאס גיבשה תורת לחימה, המבוססת על השימוש באזרחים כ"מגן אנושי", אשר כוללת טקטיקות מגוונות, שישמו במהלך מבצע "עופרת יצוקה":** אילוץ תושבים להישאר בשכונות מגורים בהן פעל צה"ל; היטמעות פעילי טרור, בבגדים אזרחיים, בשכונות מגורים; הסתייעות בקבוצות ילדים על מנת להימלט ממוקדי לחימה, עשיית שימושים צבאיים בהיקף נרחב בבתי מגורים ובמוסדות ציבור (בתי חולים, בתי ספר, מסגדים), ביצוע ירי רקטות מקרבת בתי מגורים ומוסדות ציבור, ועוד.

6. מרכיב בולט נוסף בתשובת הפלסטינים על דו"ח גולדסטון הינו **המאבק על הלגיטימיות של הייצוג הפלסטיני**, המתחולל בין חמאס לבין הרשות הפלסטינית, בין השאר בהקשר של דו"ח גולדסטון. חמאס לאורך כל הדרך מצטיירת **כגורם היוזם, העושה שימושים מגוונים בדו"ח גולדסטון**, תוך שהיא **מציגה חזות כאילו היא מקיימת חקירה "עצמאית" משל עצמה ע"י "וועדת מומחים"**. ברקע, מבחינת חמאס, מגוון סיבות: עניינה **להוקיע את ישראל ולהעמיד לדין את בכיריה ומפקדיה באמצעות הדו"ח**; שאיפתה לפרוץ את חומת הבדידות הבינלאומית (בדגש על מדינות המערב); חתירתה לבסס מעמדה כמייצגת הלגיטימיות של הפלסטינים ולפגוע בלגיטימיות של הרשות הפלסטינית.

7. **הרשות הפלסטינית מצידה, המבקשת להבליט את העובדה כי היא זו המייצגת את הפלסטינים, נגררת אחר חמאס**, והקימה לאחרונה (באיחור ניכר) ועדה משלה לבדיקת

ההמלצות המופיעות בדו"ח גולדסטון. כך, סוכנות ידיעות צרפתית מרמאללה דיווחה, כי אבו מאזן הוציא ב-25 בינואר צו הקובע הקמת וועדה מיוחדת ליישום ההמלצות, שהטיל דו"ח גולדסטון על הרשות, בכל הנוגע לירי הרקטות לעבר ישראל במהלך מבצע "עופרת יצוקה". הוועדה מורכבת מחמישה חברים, ביניהם אנשי משפט ואקדמאים, ובראשה עומד עיסא אבו שראר¹.

¹ פרוט ראו לקט מידע מה-17 בדצמבר 2009: "וועדה הכפופה למשרד המשפטים של חמאס בשם אלתות'יק (תיעוד)", [טוענת כי היא זאת שעמדה מאחורי הוצאת צו מעצר בבריטניה לשרת החוץ לשעבר ציפי לבני. לטענתה יוזמה זאת נעשתה במסגרת המערכה ל"רדיפת פושעי המלחמה הישראליים" במדינות אירופה בשמם של קורבנות מבצע 'עופרת יצוקה'.](#)

נספח

התבטאויות בכירים במערכת המשפטית של חמאס בעניין דו"ח גולדסטון

ראיון שהעניק צ'יאא אלדין אלמדהון

1. **צ'יאא אלדין אלמדהון, שופט בממשל חמאס העומד בראש ועדת התייעוד של חמאס (אלתות'יק)², נתן לאחרונה ראיון בו התבטא בעניין עמדת חמאס בנוגע לדו"ח גולדסטון. להלן קטעים מתשובות שניתנו לשאלות [מוזמנות מן הסתם] של המראיין, מאתר האינטרנט של גדודי עז אלדין אלקסאם (alqassam.ps, 27 בינואר 2010).**

2. [שאלה:] **כיצד אתה מתאר את המצב המשפטי של ההתנגדות על-פי החוקים הבינלאומיים?**

[תשובה:] תחילה אני רוצה לציין כי העם הפלסטיני עדיין כורע תחת עול הכיבוש. **החוק הבינלאומי מעגן את זכותם של העמים הנמצאים תחת כיבוש להגן על עצמם, וכמו-כן מעגן את זכותם להתנגדות לכיבוש** למען שחרור אדמתם מפני תוקפנותם של הכוחות הכובשים. **פעולות ההתנגדות המתבצעות על-ידי פלגי ההתנגדות הפלסטינית, ובהן ירי רקטות ומרגמות נגד כוחות הכיבוש הציוניים, וכל הפעילויות הצבאיות שמבצעים [פלגים אלה], הן במסגרת האמצעים לגיטימיים על-פי החוק הבינלאומי** להגנה על בני עמנו [הפלסטיני] ולשחרור אדמתנו הכבושה, כדי לזכות בהגדרה עצמית...".

3. [שאלה:] **אם ההתנגדות היא זכות לגיטימית, מדוע מכנה אותה המערב טרור?**

א. [תשובה:] החוק הבינלאומי, כפי שהעניק לגיטימציה לעמים הכבושים להתנגד לכיבוש, גם קבע עקרונות לסכל פעולות לחימה. החוק הבינלאומי מזהיר מפגיעה באזרחים ובמתקנים אזרחיים ע"י כל אחד מהצדדים. הכיבוש הציוני הצליח להשתמש בעקרונות המשפטיים [הללן] לטובתו בעבר. הוא סילף ועדיין מסלף [את העובדות בפני] דעת הקהל העולמית, והמערבית במיוחד. [הוא טוען] שההתנגדות הפלסטינית היא גורם פושע, השואף לפגוע באזרחים ולרצוח יהודים באופן גזעני, וכי ההתנגדות הפלסטינית מורכבת מקבוצות נפשעות, ששואפות לערער את הביטחון והיציבות באזור. העובדה שאנו עם כבוש, המקיים את זכותו הלגיטימית להתנגדות לכיבוש ולהגנה עצמית, הוסתרה.

² פרוט ראו לקט מידע מה-17 בדצמבר 2009: "וועדה הכפופה למשרד המשפטים של חמאס בשם אלתות'יק (תייעוד)", [טוענת כי היא זאת שעמדה מאחורי הוצאת צו מעצר בבריטניה לשרת החוץ לשעבר ציפי לבני. לטענתה יוזמה זאת נעשתה במסגרת המערכה ל"רדיפת פושעי המלחמה הישראליים" במדינות אירופה בשםם של קורבנות מבצע 'עופרת יצוקה'".](#)

ב. הדבר נבע בשל חולשתנו בתקשורת ובשל חולשתנו המתמשכת [באופן שאנו מצטיירים] בעיני המערב. המערב האמין לנרטיב הישראלי ולא הסכים לשמוע בזמנו את המסר שלנו. אני יכול להגיד ש[לאור] עידן ערוצי הלוויין והתקשורת החופשית הקיימים בימינו, רבים החלו לבקש להבין את מסר ההתנגדות של העם הפלסטיני, והתברר לעיני העולם ודעת הקהל העולמית, ובעיקר המערבית, מי הקורבן ומי התליין. אנו חיים [במציאות של] עמדות שונות, ומידי יום חודר הנרטיב הפלסטיני [יותר ויותר] לעמדה הבינלאומית, [הדבר] בא לידי ביטוי [בחדירת] אמיתות, שמאשרות שהעם הפלסטיני הוא עם כבוש, עשוק ופגוע, אדמתו נגזלה והוא גורש ממנה והוא מקיים את זכותו הלגיטימית להתנגדות לכיבוש על-פי החוק הבינלאומי.

4. [שאלה:] **אם נתייחס לתוקפנות [מצד ישראל] נגד רצועת עזה, על-פי המעקב שלכם, האם פלגי ההתנגדות [הפלסטיניים] בעזה מילאו את החוק [הבינלאומי], למרות שאינם מהווים צבא סדיר?**

א. [תשובה:] **ההתנגדות הפלסטינית אישרה ביותר מהזדמנות אחת, שהיא מחויבת כלפי החוק הבינלאומי ושהיא מפנה את אש הרקטות והמרגמות שמשגרת לעבר מטרות צבאיות של הכיבוש. למשל, ריכוזי טנקים, שיורים לעבר בתים של [אזרחים] שלווים ברצועה. [היא גם] מכוונת [את האש] לנמלי תעופה הצבאיים שמהם יוצאים מטוסי הקרב של הכיבוש, אשר לא נטשו את שמי הרצועה במהלך המלחמה [קרי: מבצע "עופרת יצוקה"].** כמו-כן, היא [ההתנגדות] מכוונת [את האש] למוצבים, שבהם מרוכזים כוחות הכיבוש אשר מכינים עצמם לפלישה לרצועה.

ב. **ההתנגדות הצליחה להפנים את משמעות מחויבותה לחוק הבינלאומי. ניתן להשיב בשני אופנים על טענת הכיבוש [הישראלי], לפיה שלושה אזרחים נהרגו כתוצאה מ[ירי] של רקטות מצד ההתנגדות:**

1) **הרקטות של ההתנגדות – למרות המאמצים שלא לפגוע באזרחים – אינן מדויקות, והן עלולות להחטיא את המטרות במעט. זה מה שקורה בכל העימותים המזוינים. הריגתם של שלושה אזרחים [באמצעות ירי רקטות] במהלך 22 יום, במהלכם נורו מאות רקטות [לעבר ישראל], מוכיחה שהאזרחים לא היו מטרה לירי הרקטות, שכן אחרת היו נהרגים עשרות מהם.**

2) **שלטונות הכיבוש טוענים שבאזורים שבהם נחתו הרקטות של ההתנגדות הם חלק ממדינת ישראל, אך לחוק הבינלאומי דעה אחרת, שכן חתימת הסכם אוסלו בין הרשות הפלסטינית לישות [הציונית] אינה נחשבת לפיתרון סופי או להסכם סופי לקביעת הגבולות כל עוד אין הסכם סופי נותר הדין בנוגע לסימון הגבולות בידי ההחלטות הבינלאומיות, אשר עליהן מסתמך בית המשפט הבינלאומי [בהאג] בהחלטתו בנוגע לגדר [ההפרדה], והכוונה להחלטת החלוקה. למרות שאנו מסתייגים מהחלטה זו [החלטת החלוקה], רוב הישובים שבהם נחתו הרקטות של ההתנגדות נמצאים בתחום הגבולות הבינלאומיים הערביים זאת על-פי החלטת החלוקה. מכאן אנו למדים כי מדינת האויב היא אשר ביצעה פשע, בכך שהעבירה אזרחים לאזורי לחימה ויישבה**

אותם באדמות שלא להם, וזאת בניגוד לסמכויות הבינלאומיות. כמו כן [היא] הציבה אזרחים במקום שהינו מוקד למאבק הצבאי-פוליטי, וזאת תוך כדי הפרת זכויות אזרחיה. מכאן אנו למדים שההתנגדות הפלסטינית קיימה את זכותה הלגיטימית, כשהיא דבקה בעקרונות החוק האנושי הבינלאומי וכי כוחות הכיבוש הם אלה אשר הפרו את החוק וגרמו לאזרחים סבל וזוועות.

5. [שאלה:] **האם דו"ח השופט גולדסטון מסכן את ההתנגדות...?**

א. [תשובה:] **דו"ח המשלחת הבינלאומית בראשות השופט גולדסטון נחשב כאחד מהדו"חות בעלי העוצמה הרבה ביותר, אשר הרשיעו את הכיבוש הציוני בביצוע פשעי מלחמה ופשעים שעלולים אף להגיע לכדי פשעים נגד האנושות.** הדו"ח חיזק את ההאשמות באמצעות הוכחות ועדויות שהועלו על יותר מ-500 עמודים ובמקביל זיכה [הדו"ח] את ההתנגדות מטענות לפיהן היא עשתה שימוש באזרחים כבמגן אנושי. יתר על כן, הדו"ח אף אישר שאנשי המשטרה האזרחית, אשר היוו מטרה [לירי] ביום הראשון של התוקפנות [קרי: מבצע "עופרת יצוקה"], הם אזרחים, וכי הירי לעברם נחשב להפרה בוטה של החוק האנושי הבינלאומי ומהווה פשע מלחמה.

ב. מה שמחזק את הדו"ח היא העובדה, שהוא אושר על-ידי מועצת זכויות האדם ועל-ידי המועצה הכללית של האו"ם, שאישרה את המלצותיו. כמו-כן, הדו"ח כלל המלצות וכלים [משפטיים], שניתן באמצעותם להעמיד לדין פושעי מלחמה בינלאומיים. **הדבר לא מניע אותי שלא להסתייג מעשרת העמודים האחרונים [בדו"ח], שבהם הפנה הדו"ח אצבע מאשימה כלפי ההתנגדות, וטען שייטכן שהיא ביצעה פשעי מלחמה בכך שכיוונה את נשקה לעבר אזרחים. אולם האשמות אלה באו ללא הוכחה ובסיס משפטי, והן יופרכו מול עקרונות החוק הבינלאומי, שמעניקים זכות לגיטימית לעמים כבושים להתנגדות לאויב הכובש...**

ג. אני רוצה להדגיש שהממשלה הפלסטינית קיבלה את דו"ח גולדסטון במלואו, והיא תתייחס אליו בכל ההיבטים. **הממשלה הפלסטינית כבר עושה זאת באמצעות נקיטת אמצעים רציניים לביצוע המלצות הדו"ח, והיא הקימה ועדות עצמאיות כדי לחקור את הטענות שמובאות בו ולברר את אמיתות ההאשמות שמופיעות בו. עם זאת, אני יכול לומר כמשפטן, כי כל הטענות שמופיעות בדו"ח יופרכו, שכן הן מעלות האשמות בהפרה של החוק הבינלאומי, ובעתיד יתברר, באמצעות ועדות החקירה העצמאיות, שדברי נכונים.**

6. [שאלה:] **לאור הצפי לתוקפנות חדשה נגד רצועת עזה [מצד ישראל], האם המשמעות שהציונים לא יירתעו מביצוע פשעי מלחמה במהלך תוקפנות שכזו?**

א. [תשובה:] **אנו עדיין בתחילת מהלך הגשת תביעות נגד מפקדים וחיילים של הכיבוש הציוני.** אנו מבינים, כבר מתחילת דרכנו זו, את הקשיים והבורות שניציבים לפנינו, ואשר באים לידי ביטוי במוסר כפול ובהעדר איוון בין הכוחות הבינלאומיים, אשר נוטים עד עתה לכיוון הכיבוש. אנו סומכים שהזמן יעשה את שלו, שכן סוגיית הגשת כתבי אישום היא מצטברת ומתממשת באופן הדרגתי. על העולם להבין, שהרגשת הכובש הפושע

שהוא מחוץ לתחום הברור וההתחשבות [הבינלאומית], תעודד אותו לבצע זוועות ופשעים [נוספים]. קביעת גבול למדיניות ההתחמקות מעונש תחזק את סמכות החוק הבינלאומי, תערוב להפצת הצדק הבינלאומי, תאשר את [קיומו של] הצדק כלפי קורבנות התוקפנות [הישראלית], וכן תרתיע כל מי שיתפתה לבצע פשעים בינלאומיים. אני חושב שאנו צועדים כאן צעד ראשון [קדימה], שהוא לדעתי [גם] צעד מוצלח, ואני חושב שצעד זה [אף] מימש חלק ממטרותנו. עם זאת, אנו עוד נשקיע מאמצים נוספים וזמן כדי להרתיע את הכובש והפושעים שלו מלבצע זוועות נוספות ופשעים נגד בני עמנו. יתר על כן, נשקיע מאמצים לעשות צדק עם בנינו מקרב קורבנות התוקפנות [הישראלית] ולוודא את זכותם לפיצוי.

מסיבת עיתונאים של מחמד פרג' אלע'ול

7. **מחמד פרג' אלע'ול, שר המשפטים בממשל חמאס**, כינס מסיבת עיתונאים בעזה (27 בינואר), ששודרה בערוץ אלאקצא של חמאס. במסיבת העיתונאים הוא פרט את הצעדים שנקט ממשל חמאס בעניין דו"ח גולדסטון, למרות שלטענתו המלצות מועצת הביטחון אינן דורשות מהצד הפלסטיני לבצע חקירה כלשהי. לדבריו, בין השאר הרכיבה חמאס, "ועדת חקירה פנימית" לחקירת הפרות מכוונות של החוקים הבינלאומיים וועדות מומחים למעקב אחר המלצות דו"ח גולדסטון. וועדות אלו פעלו לטענתו בצורה מקצועית ועל פי אמות מידה בינלאומיות. תשובתם, כוללת 52 עמודים, והיא תוגש למנהל לשכת הנציב העליון ברצועה, במסגרת הזמן שהוקצה לשם כך, ובקרוב מאוד.

8. לדברי מחמד פרג' אלע'ול (משרד המשפטים) חוקר עתה "פשעי מלחמה" נוספים של ישראל, ובתוכם גניבת איברים של חללים (שהידים). לדבריו, "התביעה הכללית" של חמאס מתכוונת להגיש בהמשך תביעות נגד ישראל בנושאים אלו ולערוך סדנא מיוחדת בנושא זה (הערה: העיתון פלסטין של חמאס פרסם ב-27 בינואר 2010 הודעה מטעם משרד המשפטים בממשל חמאס לפיה החלו ההכנות לריכוז כל המידע והמסמכים ה"מוכחים" כי ישראל אכן גנבה חלקי גופות של שהידים. זאת על מנת להכין "תיק שלם, שיקיף את כל ההיבטים המשפטיים", וישמש בסיס לתביעות נגד ממשלת ישראל בבתי משפט בינלאומיים. תושבים שברשותם מידע בעניין זה התבקשו להעבירו למשרד המשפטים על מנת להכליל אותו בתיק המגובש נגד ישראל).